

Πρόταση Διαβούλευσης

Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης της Χερσονήσου του Ακρωτηρίου

1. Εισαγωγή

1.1 Η ανάγκη για ανάπτυξη και εφαρμογή ενός σχεδίου περιβαλλοντικής διαχείρισης της Χερσονήσου του Ακρωτηρίου έχει διαπιστωθεί ευρέως τουλάχιστο από τα τέλη της δεκαετίας του 1980. Από τότε έχουν πραγματοποιηθεί αρκετές διαβουλεύσεις ανάμεσα στην κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας και τη Διοίκηση των Βρετανικών Βάσεων, που περιλάμβαναν ανταλλαγές απόψεων και προτάσεων. Τα τελευταία χρόνια έχει εκδηλωθεί αυξανόμενο ενδιαφέρον για συμμετοχή σε αυτή τη διαδικασία και από άλλους ενδιαφερόμενους όπως τοπικές κοινότητες, ιδιοκτήτες και χρήστες γης, μη κυβερνητικοί οργανισμοί (τοπικοί και διεθνείς), διεθνείς συμβάσεις, ειδικοί σε θέματα περιβάλλοντος, περιβαλλοντικές και άλλες οργανώσεις/ομάδες και άλλοι.

1.2 Στις 16 Απριλίου 2003 η Διοίκηση των Βρετανικών Βάσεων ετοίμασε πρόταση διαβούλευσης για το Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης της Χερσονήσου του Ακρωτηρίου. Η πρόταση βασίστηκε σε προηγούμενες διαβουλεύσεις και αποστάληκε σε όλους τους ενδιαφερόμενους που είχαν καταγραφεί τότε. Αργότερα στη διάρκεια του ίδιου έτους υπήρξαν περαιτέρω διαβουλεύσεις ανάμεσα στις Βρετανικές Βάσεις και κυβερνητικά τμήματα της Δημοκρατίας όπου συμφωνήθηκε η προετοιμασία από μέρους των Βάσεων προκαταρκτικού σχεδίου ως βάση για περαιτέρω διαβουλεύσεις. Τα κυβερνητικά τμήματα θα παρείχαν όλες τις σχετικές βασικές πληροφορίες προς το σκοπό αυτό. Συμφωνήθηκε επίσης ότι εντωμεταξύ θα εφαρμόζονταν θετικά μέτρα με σκοπό:

- a. την αντιμετώπιση άμεσων, εμφανών απειλών στην περιοχή,
- b. την αύξηση της αξιοπιστίας των αρχών και την επιβεβαίωση της δέσμευσής τους,
- c. την ενημέρωση και επιβεβαίωση των ενδιαφερομένων φορέων, ιδιαίτερα της τοπικής κοινότητας για τα οφέλη της αειφόρου διαχείρισης της περιοχής,
- d. τη βελτίωση των σχέσεων με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς και την αύξηση των γνώσεων και ικανοτήτων ως προετοιμασία για περαιτέρω εργασίες.

1.3 Σκοπός του παρόντος κειμένου είναι να περιγράψει επιγραμματικά τα σημαντικά θέματα που έχουν μέχρι στιγμής διαπιστωθεί κατά την προετοιμασία του σχεδίου και να διευκολύνει περαιτέρω διαβουλεύσεις ανάμεσα σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς ώστε να ολοκληρωθεί ένα πρώτο προκαταρκτικό σχέδιο.

1.4 Παρόλο που έχει ήδη ολοκληρωθεί αρκετή εργασία σε σχέση με το σχέδιο διαχείρισης, κρίθηκε σημαντικό, σύμφωνα με αποδεκτές αρχές και επαγγελματική γνώμатеυση, να υιοθετηθεί μία προσέγγιση που να ενθαρρύνει περισσότερη συμμετοχή ενδιαφερομένων μερών στην προετοιμασία του σχεδίου. Έτσι καταλήγουμε στην

παρούσα πρόταση για οργάνωση ενός εργαστηρίου όπου όλοι οι ενδιαφερόμενοι θα έχουν την ευκαιρία να εκφράσουν τις απόψεις και προτάσεις τους επί των σημαντικών θεμάτων και επιδιώξεων που έχουν καταγραφεί σε κάθε επί μέρους σχέδιο. Σκοπός είναι η επίτευξη όσο το δυνατό ευρύτερης συμφωνίας επί των σημαντικών προτάσεων και προσδοκιών και η προετοιμασία του επόμενου σταδίου που θα περιλαμβάνει συμφωνία ολιστικών στόχων και σχετικού σχεδίου δράσης.

2. Άμεσα θετικά μέτρα

2.1 Θετικά μέτρα που έχουν ληφθεί μέχρι στιγμής περιλαμβάνουν:

1. Θέσπιση νέας περιβαλλοντικής νομοθεσίας στις Βάσεις που ακολουθεί την αντίστοιχη νομοθεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας.
2. Ευρύτερη διαβούλευση με ενδιαφερόμενους για διάφορα περιβαλλοντικά ζητήματα.
3. Ευρύτερη συνεργασία με διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς σε θέματα διατήρησης περιβάλλοντος και άλλες μελέτες.
4. Δημιουργία του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Ενημέρωσης Ακρωτηρίου από συνεργασία της Διοίκησης των Βρετανικών Βάσεων με άλλους ενδιαφερόμενους φορείς.
5. Εργοδότηση δύο Φυλάκων Περιβάλλοντος από τη Διοίκηση των Βρετανικών Βάσεων.
6. Κοινές προσπάθειες ελέγχου άμεσων απειλών.

3. Όραμα

3.1 Το προτεινόμενο όραμα του διαχειριστικού σχεδίου είναι η αειφορία των σημαντικών περιβαλλοντικών και άλλων στοιχείων της χερσονήσου προς όφελος σημερινών και μελλοντικών ανθρωπίνων και μη συμφερόντων.

4. Επί μέρους σχέδια

4.1 Οι εργασίες του διαχειριστικού σχεδίου έχουν χωριστεί σε οκτώ επί μέρους σχέδια:

1. Διατήρηση και Προστασία Περιβάλλοντος
2. Πρόσβαση, Ψυχαγωγία, Εκπαίδευση και Δημόσια Ενημέρωση
3. Ιστορικό Περιβάλλον

4. Στρατιωτικά συμφέροντα και διαχείριση στρατιωτικών περιοχών.
5. Σχέσεις με τοπικές Κοινότητες και άλλους ενδιαφερόμενους.
6. Τοπίο
7. Υδρολογία/Υδρογεωλογία
8. Χρήση γης για μη στρατιωτικούς σκοπούς

4.2 Οι εργασίες που αναφέρεται πιο κάτω καλύπτει το σκέλος της «περιγραφής» και τις σχετικές επιδιώξεις στον τομέα του κάθε επί μέρους σχεδίου. Η παρούσα πρόταση διαβούλευσης στόχο έχει τη συζήτηση πρώτα αυτών των επιδιώξεων για επίτευξη συμφωνίας που να ικανοποιεί όσο το δυνατό περισσότερους ενδιαφερόμενους. Το δεύτερο στάδιο θα καθορίζει το πλαίσιο διαχείρισης και θα περιλαμβάνει συζήτηση του σκεπτικού για ετοιμασία ολοκληρωμένων μη αντικρουόμενων στόχων και σχετικού σχεδίου δράσης.

5. ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

5.1 Κριτήρια αξιολόγησης:

- Κριτήρια Καθορισμού της Περιοχής Ramsar Ακρωτηρίου.
- Κοινοτική Οδηγία 92/43/EEC περί Οικοτόπων και σχετική Νομοθεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας και των Βρετανικών Βάσεων.
- Κοινοτική Οδηγία της Ε.Ε. για τα Πουλιά 79/409/EEC και σχετική Νομοθεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας και των Βρετανικών Βάσεων.
- Κριτήρια IBA (Σημαντικές Περιοχές για Πουλιά).
- Καθεστώς IUCN (Διεθνής Ένωση για την Προστασία της Φύσης).
- Κατηγορίες SPEC (για πουλιά).
- Κόκκινο Βιβλίο για τα Φυτά της Κύπρου (σε στάδιο ετοιμασίας).
- Καθεστώς προστασίας σε διεθνείς συμβάσεις (Βέρνης, Βόννης, Μπαρσελόνα, CITES (για το διεθνές εμπόριο ειδών που κινδυνεύουν με εξαφάνιση))
- Ενδημισμός
- Γενικά, τα κριτήρια εκτίμησης βασίζονται στο μέγεθος, ποικιλομορφία, φυσικότητα, σπανιότητα, ευαισθησία, τυπικότητα και δυνατότητα βελτίωσης.

5.2 Αναγνώριση και επιβεβαίωση σημαντικών στοιχείων

5.2.1 Πηγές

Οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν μέχρι στιγμής περιλαμβάνουν:

- a. Το Έντυπο Δεδομένων για το Ακρωτήρι του προγράμματος Natura 2000.
- b. Περιβαλλοντική Μελέτη και Σχέδιο Διαχείρισης της Αλυκής και των Υγροτόπων Ακρωτηρίου, 1992, Σύμβουλοι Balasha Jalon και Φαίδωνος Λτδ.
- c. Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για έργα στην περιοχή.
- d. Μελέτες και δημοσιεύσεις Κυβερνητικών Τμημάτων και Υπηρεσιών της Κυπριακής Δημοκρατίας, του Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου και άλλα.
- e. Βιβλία για την πανίδα, χλωρίδα και άλλα στοιχεία.
- f. Συζητήσεις με διάφορους ειδικούς επί περιβαλλοντικών θεμάτων της Κυπριακής Κυβέρνησης, μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, ιδιωτών κ.λ.π.

5.3 Πίνακες

5.3.1 Σύμφωνα με τις πιο πάνω πληροφορίες, έχουν ετοιμαστεί πίνακες για: οικότοπους, χλωρίδα, πουλιά, αμφίβια, θηλαστικά, ασπόνδυλα, ερπετά και ψάρια. Κάθε οικότοπος ή είδος αξιολογήθηκε με βάση τα σχετικά κριτήρια. Το επόμενο στάδιο αυτού του μέρους είναι η προσθήκη στους πίνακες περισσότερων πληροφοριών και η συσχέτισή τους κατά το δυνατό με γεωγραφικούς χάρτες. Θα ήταν χρήσιμο για το σκοπό αυτό να χρησιμοποιηθεί Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών.

5.4 Κατάλογοι Προτεραιότητας

5.4.1 Το τελικό μέρος θα αφορά στη χρήση των πιο πάνω πινάκων για δημιουργία καταλόγων προτεραιότητας βάσει της σημασίας και του καθεστώτος προστασίας με βάση τα κριτήρια της παραγράφου 5.1 πιο πάνω.

5.5 Παράγοντες που επηρεάζουν τα στοιχεία που χρήζουν προστασίας

5.5.1 Μέχρι στιγμής έχουν αναγνωριστεί οι ακόλουθοι φυσικοί και ανθρωπογενείς παράγοντες:

- Κλιματολογικές μεταβολές, ακραίες καιρικές συνθήκες
- Διάβρωση των ακτών
- Πρόσχωση της Αλυκής

- Μετακίνηση αμμοθινών
- Φυσική διαδοχή
- Σχέσεις αλληλεπίδρασης χλωρίδας/πανίδας
- Επίδραση του κύκλου νερού/υδρολογίας σε σημαντικά βιοτικά χαρακτηριστικά των υγροτόπων
- Εισβάλλοντα, εξωτικά είδη
- Αδέσποτα ζώα
- Ανεξέλεγκτη πρόσβαση
- Αθλητικές δραστηριότητες
- Ψυχαγωγικές δραστηριότητες
- Στρατιωτικές εγκαταστάσεις και ασκήσεις
- Υπερβόσκηση
- Υπεραλίευση, παράνομη αλιεία
- Έλεγχος επιβλαβών ειδών
- Ανεξέλεγκτες πυρκαγιές
- Πέταγμα σκουπιδιών και άλλη παράνομη εναπόθεση απορριμμάτων
- Λειτουργία της περιοχής συλλογής απορριμμάτων Ακρωτηρίου
- Ξερίζωμα λουλουδιών
- Μη αειφόρα συλλογή φυσικών πόρων
- Παράνομο κυνήγι
- Λατόμευση
- Μεταβολές στην υδρολογική ισορροπία
- Σχέδια και φιλοδοξίες ανάπτυξης εντός ή στα πέριξ της Χερσονήσου
- Ρύπανση θαλασσών/ακτών
- Δασικές δραστηριότητες
- Υγρά απόβλητα/απορρέοντα ύδατα υπονόμων και βιομηχανικών, αγροτικών, οικιακών και άλλων πηγών
- Μόλυνση της ατμόσφαιρας
- Εντατική γεωργία

5.6 Υποχρεώσεις

5.6.1 Υποχρεώσεις της Διοίκησης των Βρετανικών Βάσεων

- a. Περιβαλλοντική πολιτική των Βρετανικών Βάσεων.
- b. Διεθνείς Συμβάσεις.
- c. Νομοθεσία Βρετανικών Βάσεων.
- d. Πολιτική Βρετανικών Βάσεων σχετικά με την μη στρατιωτική ανάπτυξη
- e. Υποχρεώσεις έναντι της Κυπριακής Δημοκρατίας, τοπικών κοινοτήτων κλπ.

5.6.2 Υποχρεώσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας και άλλων ενδιαφερομένων.

5.6.3 Υφιστάμενα δικαιώματα:

- Έννομα συμφέροντα των κατοίκων του Ακρωτηρίου σε δασικές περιοχές.
- Καθορισμός ζωνών ανάπτυξης στο χωριό του Ακρωτηρίου.
- Καθορισμός ζωνών ανάπτυξης στη Δημοκρατία, βόρεια της Χερσονήσου.
- Άδειες επιχειρήσεων και οικοδομικές άδειες.
- Διαχείριση δασικών περιοχών.
- Σημερινά (και ενδεχόμενα) στρατιωτικά έργα και δραστηριότητες
- SWS (εργοστάσιο κονσερβοποιίας) δικαιώματα απόρριψης υγρών αποβλήτων.
- Απόρριψη όμβριων υδάτων του Αποχετευτικού Συμβουλίου Λεμεσού-Αμαθούντος.
- Κυνηγετικές άδειες.
- Άδειες μελισσοκομίας
- Άδειες γεωτρήσεων
- Άδειες ψυχαγωγικών/αθλητικών δραστηριοτήτων
- Καταφύγιο γάτων.
- Ιχθυοτροφεία
- Άδειες αλιείας.
- Νέο Λιμάνι Λεμεσού
- Κτηνοτροφία.

- Γεωργία.
- Σταθμός BEMRS (κεραίες του BBC).
- Παραλιακά και άλλα εστιατόρια.
- Επιλεκτική θανάτωση περιστεριών, θανάτωση κορακοειδών
- Άδειες έρευνας
- Άδειες για άναμμα φωτιάς
- Έλεγχος επιβλαβών ειδών
- Δικαίωμα Κυπριακής Δημοκρατίας για εμπορική εκμετάλλευση της αλυκής
- Άδειες λατόμευσης.
- Συντήρηση αγροτικών δρόμων
- Περιοχή συλλογής σκουπιδιών Ακρωτηρίου.

5.7 Νομικές διευθετήσεις

5.7.1 Το μέρος αυτό περιλαμβάνει κατάλογο της σημερινής και επικείμενης νομοθεσίας περί περιβάλλοντος των Βρετανικών Βάσεων.

Σε γενικές γραμμές, η περιβαλλοντική νομοθεσία των Βρετανικών Βάσεων ακολουθεί, κατά το δυνατό, την αντίστοιχη της Κυπριακής Δημοκρατίας και θα αποτελεί το υπόβαθρο του διαχειριστικού σχεδίου.

5.8 Περιορισμοί στη διαχείριση

5.8.1 Το σημείο αυτό αφορά τις ελλείψεις πόρων και γνώσεων. Οι απαιτήσεις σε πόρους θα εκτιμηθούν με την ολοκλήρωση του σχεδίου με σχέδια δράσης.

5.8.2 Η έλλειψη γνώσεων αφορά σε:

- Λεπτομερές υδρολογικό/υδρογεωλογικό μοντέλο της χερσονήσου.
- Τη σχέση του υδρολογικού καθεστώτος (ποσότητα, ποιότητα και συγχρονισμός) με διάφορα είδη βιοτόπων, ειδών και οικολογικών αξιών.
- Επίπεδα πρόσχωσης της αλυκής.
- Επιβεβαίωση της επίδρασης των κεραιών στην πτηνοπανίδα
- Φέρουσα ικανότητα και όρια αποδεκτών αλλαγών των διαφόρων στοιχείων σε σχέση με υφιστάμενες και μελλοντικές απειλές.
- Συσσωρευτικές επιπτώσεις διαφόρων πηγών αρνητικής επίδρασης

- Ποιοτικές παράμετροι και τρόποι επισκόπησης διαφόρων περιβαλλοντικών στοιχείων για σκοπούς παρακολούθησης και αξιολόγησης.

5.9 Προσδοκίες

5.9.1 Οι προσδοκίες για διατήρηση και προστασία της φύσης περιλαμβάνουν:

- α. Προώθηση της διατήρησης και σοφής χρήσης των Υγροτόπων του Ακρωτηρίου και άλλων περιβαλλοντικών στοιχείων.
- β. Διατήρηση και ενίσχυση της βιοποικιλότητας της χερσονήσου και της ακεραιότητας/συνοχής των οικοσυστημάτων της.
- γ. Διατήρηση των οικοτόπων προτεραιότητας και άλλων σημαντικών οικοτόπων και ειδών σε ευνοϊκή κατάσταση (όπως καθορίζεται σε Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

6. ΠΡΟΣΒΑΣΗ, ΑΝΑΨΥΧΗ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

6.1 Εισαγωγή

6.2 Πολιτική

6.2.1 Επί του παρόντος δεν υπάρχει επίσημη πολιτική που να καθορίζει την πρόσβαση σε ευαίσθητες περιβαλλοντικά περιοχές. Η πρόσβαση σε ορισμένες περιοχές, όπως είναι οι παρακάτω περιορίζεται ή ελέγχεται: στρατιωτικές περιοχές, ιδιωτική γη, ακτές, ακτές λουομένων, καταφύγιο θαλάσσιας ζωής κλπ. Υπάρχει επίσης έλεγχος στην κυκλοφορία πολιτικών αεροσκαφών πάνω από τη χερσόνησο. Η σημερινή πολιτική γύρω από θέματα αναψυχής καλύπτει μόνο συγκεκριμένες δραστηριότητες όπως κυνήγι, ψάρεμα κλπ. Η σημερινή πολιτική εκπαίδευσης και δημόσιας ενημέρωσης αφορά κυρίως στη λειτουργία του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Ενημέρωσης Ακρωτηρίου και τη σχετική με αυτό υποδομή.

6.3 Προηγούμενη και σημερινή χρήση

6.3.1 Τα μόνα επίσημα αρχεία επισκεπτών είναι εκείνα του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Ενημέρωσης Ακρωτηρίου. Επισκέψεις σε ευαίσθητες περιβαλλοντικά περιοχές περιλαμβάνουν καλοκαιρινούς επισκέπτες σε παραλίες, τουρίστες στο πλαίσιο οικολογικού τουρισμού, σχολεία και άλλες εκπαιδευτικές ομάδες, ειδικούς σε θέματα περιβάλλοντος, παρατηρητές πουλιών και άλλους φυσιολάτρες, ιδιοκτήτες σκύλων, κυνηγούς και ψαράδες, άτομα που εναποθέτουν ανεξέλεγκτα σκουπίδια στο χώρο, άτομα που λαμβάνουν μέρος σε διαγωνισμούς/δραστηριότητες σε ανώμαλο έδαφος, άτομα που συμμετέχουν σε αθλητικές δραστηριότητες/δραστηριότητες αναψυχής, άτομα

που σταθμεύουν φορτηγά στο χώρο, μελισσοκόμοι, άτομα που συλλέγουν φυσικούς πόρους, άτομα του ομίλου αερομοντελισμού, επισκέπτες του καταφυγίου γάτων, κτηνοτρόφοι, καλαθοποιοί, επισκέπτες την ημέρα της Καθαράς Δευτέρας κλπ. Στο παρελθόν, οι επισκέψεις συσχετιζόνταν ακόμα με πτήσεις μικρών αεροσκαφών αναψυχής (micro-lighters), συλλογή άλατος και ψάρεμα στην αλυκή, κυνήγι σε ευρύτερη περιοχή, άλλες ψυχαγωγικές δραστηριότητες κλπ.

6.4 Σημερινή υποδομή

6.4.1 Η υποδομή πρόσβασης περιλαμβάνει δρόμους ασφαλτοστρωμένους και μη, μονοπάτια, ράμπες καθελκύσεως σκαφών, χώρους στάθμευσης κλπ. Η εκπαίδευση σε θέματα περιβάλλοντος καλύπτεται από το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Ενημέρωσης Ακρωτηρίου. Υπάρχει επίσης εκδήλωση ενδιαφέροντος επί του ίδιου θέματος από τη Μητρόπολη Λεμεσού. Υφιστάμενες πινακίδες αφορούν σε απαγορευμένες περιοχές κυνηγιού, προστασία χελωνών, προστασία των ακτών, εναπόθεση απορριμμάτων, οδική κυκλοφορία/στάθμευση, κίνδυνο ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας, σημαδούρες θάλασσας κλπ. Η υποδομή που αφορά σε δραστηριότητες αναψυχής περιλαμβάνει παραλιακά και άλλα εστιατόρια, καφετέριες κλπ. Η υποδομή περιλαμβάνει επίσης μονοπάτια της φύσης διευκολύνσεις για την παρακολούθηση πτηνών, ναυαγοσωστικές υπηρεσίες, παροχή πρώτων βοηθειών και ιατρικών υπηρεσιών, πυρόσβεση, δημόσια τηλέφωνα, τουαλέτες κλπ.

6.5 Ευκαιρίες και απειλές

6.5.1 Η σημασία της χερσονήσου από πλευράς περιβάλλοντος, ιστορίας, τοπίου, άγριας φύσης και αναψυχής που σκιαγραφείται στα επί μέρους σχέδια είναι πολύ θετικός παράγοντας που επιβεβαιώνεται από το μεγάλο αριθμό των σημερινών και ενδεχόμενων μελλοντικών επισκεπτών. Άλλοι θετικοί παράγοντες είναι η ίδρυση και λειτουργία του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Ενημέρωσης Ακρωτηρίου και η συνεργασία με αρκετούς ενδιαφερόμενους φορείς, ιδιαίτερα την τοπική κοινότητα. Υπάρχουν επίσης ευκαιρίες για συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας της Κυπριακής Δημοκρατίας σε θέματα επίσημης περιβαλλοντικής παιδείας για σχολεία.

Αρνητικοί παράγοντες που προϋποθέτουν διαχείριση περιλαμβάνουν την τυχαία ή περιορισμένη πρόσβαση σε διάφορους χώρους, περιορισμένη υποδομή (μονοπάτια της φύσης, οργανωμένους χώρους στάθμευσης, παρατηρητήρια πουλιών, δημόσια ενημέρωση γύρω από το χώρο κλπ), πεταμένα σκουπίδια, οπτική ρύπανση, θόρυβος κλπ.

6.6 Προσδοκίες

6.6.1 Η γενικότερη προσδοκία αφορά στην ενθάρρυνση της αιφόρου ανάπτυξης της ενημέρωσης και ασφαλούς πρόσβασης και χρήσης του χώρου από όλους τους επισκέπτες (οικολογικός τουρισμός, εκπαίδευση κλπ) προς όφελος των επισκεπτών (απόλαυση, πληροφόρηση, γνώση κλπ) του περιβάλλοντος (ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης κλπ) και της τοπικής κοινότητας (πολιτισμικό και οικονομικό όφελος, αναγνώριση, ανάμειξη/εμπλοκή κλπ).

7. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

7.1 Εισαγωγή

Το παρόν επί μέρους σχέδιο συνίσταται σε δύο μέρη, στο σκέλος που αφορά στην αρχαιολογία και σε αυτό που αφορά στον πολιτισμό.

7.2 Ιστορία και αρχαιολογία

7.3 Ιστορικό υπόβαθρο, υπάρχουσες μελέτες

7.3.1 Η ιστορία της χερσονήσου και οι υπάρχουσες μελέτες περιγράφονται στην 'Αρχαιολογική Μελέτη και Γεωφυσική και Γεωλογική Αξιολόγηση' που εκπονήθηκε το 2002 από την εταιρεία Wessex Archaeology. Από το 2002 έχουν γίνει κάποιες τροποποιήσεις και έχουν προστεθεί νέα δεδομένα.

7.3.2 Τα σημαντικά στοιχεία περιλαμβάνουν χώρους επίσημα καταγεγραμμένους και μη καθώς και άλλα ιστορικά στοιχεία.

7.4 Νομοθεσία, νομικές και άλλες συμφωνίες

7.4.1 Περιλαμβάνει την υφιστάμενη νομοθεσία και το ρόλο του Τμήματος Αρχαιοτήτων και του Αρχαιολογικού Ομίλου των Βρετανικών Βάσεων Ακρωτηρίου.

7.5 Απειλές και ευκαιρίες

7.5.1 Οι απειλές προκύπτουν από φυσικούς και ανθρωπογενείς παράγοντες: διάβρωση, αρχαιοκαπηλία, ανάπτυξη, διάφορες επιβλαβείς δραστηριότητες, περιορισμένη/καταχρηστική πρόσβαση.

7.5.2 Οι ευκαιρίες αφορούν σε προώθηση αρχαιολογικών χώρων και στην εναρμόνισή τους με στοιχεία του περιβάλλοντος για σκοπούς οικολογικού τουρισμού, εκπαίδευσης κλπ, σωστή ρύθμιση της πρόσβασης σε χώρους, νομική και φυσική προστασία κλπ.

7.6 Προσδοκίες

7.6.1 Η γενικότερη προσδοκία του σχεδίου είναι η προστασία και προώθηση υπαρχόντων και μελλοντικών σημαντικών αρχαιολογικών χώρων.

7.5 Πολιτισμικές πτυχές

7.5.1 Ο κατάλογος των πολιτισμικών στοιχείων περιλαμβάνει την καλαθοποιία, την παραδοσιακή χρήση και διαχείριση των υγροτόπων, ιστορικά μνημεία, προφορικές παραδόσεις που σχετίζονται με τους υγροτόπους, παραδοσιακές

γνώσεις που σχετίζονται με τους υγροτόπους, θρησκευτικά στοιχεία, πεπιοθήσεις, μυθολογία, τέχνες κλπ.

7.6 Απειλές και ευκαιρίες

7.6.1 Οι απειλές αφορούν στην εγκατάλειψη παραδοσιακών δραστηριοτήτων, την απώλεια παραδοσιακών γνώσεων κλπ.

7.6.2 Οι ευκαιρίες αφορούν σε κοινωνικό-οικονομικά, πολιτισμικά και άλλα οφέλη του ντόπιου πληθυσμού και του χώρου γενικότερα, χρήση των παραδοσιακών γνώσεων που αφορούν στην διαχείριση υγροτόπων κλπ.

7.7 Προσδοκίες

7.7.1 Οι γενικότερες προσδοκίες αφορούν στην προώθηση κοινωνικό-οικονομικού και άλλου οφέλους στο ντόπιο πληθυσμό και σε άλλα άτομα, διατήρηση των υπό εξαφάνιση παραδοσιακών γνώσεων και συμβολή της παραδοσιακής διαχείρισης των υγροτόπων στο σχέδιο διαχείρισης.

8. ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

8.1 Εισαγωγή

8.2 Περιγραφή και κατοχή της γης

8.2.1 Το στρατιωτικό ενδιαφέρον περιλαμβάνει τις εγκαταστάσεις των κεραιών και το BEMRS, πεδία άσκησης εκτός της περιφραγμένης βάσης (πεδίο ασκήσεων, πτώσης αλεξιπτωτιστών κλπ) και την ίδια τη Βάση της Βασιλικής Αεροπορίας Ακρωτηρίου. Η Αεροπορική Βάση Ακρωτηρίου (RAF) περιλαμβάνει κατοικημένους χώρους (κατοικίες οικογενειών, σχολεία, ιατρικό κέντρο, γήπεδα αθλητικών δραστηριοτήτων, πισίνα κλπ), το Νοσοκομείο Princess Mary, πεδίο βολής, γήπεδο γκολφ και τεχνικούς χώρους (διάυλος αεροδρομίου και βοηθητικοί χώροι αεροδρομίου, εργαστήρια, αποθηκευτικοί χώροι κλπ).

8.3 Χρήση γης και άλλες δραστηριότητες

8.3.1 Περιλαμβάνονται εγκαταστάσεις εφοδιασμού καυσίμων, μηχανοστάσια ατμολέβητων, αποθηκευτικοί χώροι εκρηκτικών, εγκαταστάσεις υγρού οξυγόνου, χώροι αεροδρομίου και διασποράς, μηχανουργεία οχημάτων, φωτογραφική μονάδα, υπόστεγα (sangers), πεδίο βολής ελαφρού οπλισμού, Νοσοκομείο Princes Mary, εργασίες επεξεργασίας λυμάτων, πεδία ασκήσεων, χωματερή, εργοτάξια εργοληπτών, σταθμός άντλησης Κολοσσίου, αποθηκευτικοί χώροι καυσίμων, εγκαταστάσεις υδροδότησης, εγκαταστάσεις αποστράγγισης όμβριων, επιχειρήσεις αεροσκαφών, νέα κτίρια και άλλα έργα ανάπτυξης, διαχείριση απορριμμάτων, κατανάλωση ενέργειας, συντήρηση χώρων εγκατάστασης κεραιών, δραστηριότητες των ομίλων διατήρησης της φύσης

(Αρχαιολογικός Όμιλος Ακρωτηρίου και Όμιλος προστασίας χελωνών), εμπορικές επιχειρήσεις, δραστηριότητες επισκεπτών, δραστηριότητες εργολάβων κλπ.

8.4 Σημαντικά στοιχεία

8.4.1 Καλύπτονται στα άλλα επί μέρους σχέδια και περιλαμβάνουν είδη, οικότοπους, τοπίο και αρχαιολογικούς χώρους. Τα επί μέρους σχέδια καλύπτουν επίσης αξιολόγηση των διαφόρων παραγόντων και νομοθεσία.

8.5 Εκτίμηση επιπτώσεων

8.5.1 Η Αεροπορική Βάση Ακρωτηρίου καλύπτεται από Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (EMS) τα οποία τηρεί τα πρότυπα του ISO 14001. Στο πλαίσιο αυτό έχουν εκπονηθεί εκτιμήσεις κινδύνου σε κάθε χώρο, δραστηριότητα και διεργασία και έχουν εφαρμοστεί μέτρα ελέγχου με σκοπό: τη μείωση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, την παρακολούθηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων και το χειρισμό κάθε πιθανής επείγουσας ανάγκης.

8.5.2 Οι κίνδυνοι που έχουν επισημανθεί αφορούν σε μόλυνση (εδάφους, υδροφόρων στρωμάτων, αλυκής και άλλων επιφανειακών υδάτων, θαλάσσης και ατμόσφαιρας), πτήσεις αεροσκαφών πάνω από ευαίσθητες περιοχές, κινδύνους από ασκήσεις, νέα κτίρια και άλλα έργα ανάπτυξης, πυρκαγιές, διάβρωση, ανεξέλεγκτη πρόσβαση σε ευαίσθητες περιβαλλοντικά περιοχές, προσκρούσεις πουλιών σε κεραιές, παρεμβάσεις στην υδρολογία από εγκαταστάσεις κεραιών, μέτρα ελέγχου επιβλαβών ειδών, δραστηριότητες συντήρησης εδάφους, ψυχαγωγικές και επαγγελματικές δραστηριότητες κλπ.

8.6 Προσδοκίες

8.6.1 Η γενικότερη προσδοκία του επί μέρους αυτού σχεδίου είναι η διαχείριση των στρατιωτικών περιοχών με τρόπο ώστε να ικανοποιούνται οι στρατιωτικές απαιτήσεις ενώ συγχρόνως να συνάδουν με την περιβαλλοντική πολιτική και νομοθεσία και να ικανοποιούνται, κατά το δυνατό, οι σκοποί των άλλων επί μέρους σχεδίων.

9. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥΣ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΥΣ

9.1 Εισαγωγή

9.2 Τοπικές κοινότητες και άλλοι εμπλεκόμενοι

9.2.1 Σύμφωνα με τους ορισμούς που δίνονται από τη Συνθήκη του Ramsar και άλλους ορισμούς, ενδιαφερόμενοι είναι φορείς, άτομα, ομάδες ή κοινότητες που πιθανό να επηρεάζουν ή να επηρεάζονται από τη διαχείριση του χώρου όπως:

- a. Οι κοινότητες του Ακρωτηρίου, Ασωμάτου, Cherkez, Τραχωνίου, Κολοσσιού, Επισκοπής, Ύψωνα, Κάτω Πολεμιδιών και Ζακακιού.

- b. Τμήματα της Κυπριακής Κυβέρνησης: Τμήμα Αρχαιοτήτων, Δασών, Γεωργίας, Αλιείας, Κτηματολογίου και Χωροταξίας, Αναπτύξεως Υδάτων, Πολεοδομίας, Γεωλογικής Επισκόπησης, Υπηρεσία Περιβάλλοντος, Ταμείο Θήρας, Έπαρχος Λεμεσού, Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, Υπουργείο Παιδείας, Υπηρεσία Χειροτεχνίας.
- c. Οργανισμοί δημοσίων υπηρεσιών: Αρχή Ηλεκτρισμού, Αρχή Τηλεπικοινωνιών, Αρχή Λιμένων, Συμβούλιο Αποχετεύσεως Λεμεσού-Αμαθούντος, Υδατοπρομήθεια.
- d. Μη κυβερνητικοί φορείς/Σύνδεσμοι: Πτηνολογικός Σύνδεσμος Κύπρου, Ίδρυμα Προστασίας του Περιβάλλοντος, Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων, Σύνδεσμος Δασονόμων Κύπρου, Περιβαλλοντικός Σύνδεσμος Ακρωτηρίου, Πολιτιστικός Σύνδεσμος Ακρωτηρίου.
- e. Διεθνείς και Ευρωπαϊκές συμβάσεις (Ramsar, Βέρνης, Βόννης κλπ).
- f. Τοπικοί και άλλοι ειδήμονες επί του περιβάλλοντος.
- g. Τοπικά και άλλα ακαδημαϊκά ιδρύματα.
- h. Ιδιοκτήτες/χρήστες γης, όπως αναφέρονται στο επί μέρους σχέδιο που αφορά σε χρήση γης για μη στρατιωτικούς σκοπούς.
- i. Αρχές Βρετανικών Βάσεων, πολιτική και στρατιωτική διοίκηση (στρατιώτες και εξαρτώμενοί τους, εκμισθωτές μικρών επιχειρήσεων στην Αεροπορική Βάση Ακρωτηρίου, υπάλληλοι της πολιτικής διοίκησης, εργολήπτες, όμιλοι προστασίας περιβάλλοντος κλπ).
- j. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

9.3 Νομικές και άλλες υποχρεώσεις των Βρετανικών Βάσεων

9.3.1 Περιλαμβάνει την πολιτική της Διοίκησης των Βρετανικών Βάσεων σύμφωνα με τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας του 1960, τη Νομοθεσία των Βρετανικών Βάσεων, υποχρεώσεις (στην Κυπριακή Δημοκρατία, σε τοπικές κοινότητες, σε υπαλλήλους κλπ), διεθνείς και άλλες συμβάσεις κλπ.

9.4 Σημερινές διαδικασίες

9.4.1 Σημερινές διαβουλεύσεις καλύπτουν ειδικές συναντήσεις σχετικών φορέων για κάθε ξεχωριστό ζήτημα. Οι αρχές των Βρετανικών Βάσεων που οργανώνουν τέτοιες συναντήσεις είναι το Αρχηγείο Στρατού, το Αρχηγείο της Πολιτικής Διοίκησης, Περιφερειακή Διοίκηση Ακρωτηρίου, Αστυνομία Βρετανικών Βάσεων, Βασιλική Αεροπορία Ακρωτηρίου και ο Τομέας Διαχείρισης Στρατιωτικών Περιοχών.

9.5 Αλληλεπιδράσεις ενδιαφερομένων με τη Χερσόνησο του Ακρωτηρίου

9.5.1 Οι δραστηριότητες εμπλεκόμενων στη χερσόνησο και τη γύρω περιοχή καλύπτονται από το σχέδιο για τη χρήση γης για μη στρατιωτικούς σκοπούς και τα επί μέρους σχέδια που αφορούν σε στρατιωτικά συμφέροντα και διαχείριση στρατιωτικής περιουσίας.

9.6 Παράγοντες που επηρεάζουν τις σχέσεις με τους τοπικούς εμπλεκόμενους

9.6.1 Οι παράγοντες που αφορούν στις αρχές των Βρετανικών Βάσεων έχουν ως ακολούθως: ευκαιρίες εργοδότησης και επαγγελματικής δραστηριότητας, πολιτική ανάπτυξης, απαλλοτρίωση γης για στρατιωτικούς και μη στρατιωτικούς σκοπούς, ποιότητα δημόσιας υποδομής, ζητήματα υγείας και ασφάλειας, θόρυβος αεροσκαφών, ανταπόκριση σε τοπικά προβλήματα και παράπονα, προστασία περιουσιών, οικονομική και τεχνική βοήθεια σε κοινότητες και ιδρύματα, ευκαιρίες αναψυχής, περιβαλλοντική εκπαίδευση και ενημέρωση, ποιότητα δημόσιας διοίκησης, διαφάνεια και εύρος διαβουλεύσεων, εφαρμογή νομοθεσίας κλπ.

Σχέσεις μεταξύ άλλων φορέων, οι οποίες μπορεί να επηρεάσουν τη διαχείριση του χώρου θα πρέπει να ληφθούν επίσης υπόψη.

9.7 Απειλές και ευκαιρίες

9.7.1 Οι εργασίες που αφορούν στον τομέα αυτό συσχετίζονται μόνο με τις Βρετανικές Αρχές. Άλλες συναφείς σχέσεις θα πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη.

9.7.2 Οι απειλές αφορούν σε θέματα ανάπτυξης: (περιορισμοί στη μη στρατιωτική ανάπτυξη, αντιδράσεις έναντι στη στρατιωτική/δημόσια ανάπτυξη κλπ), έλλειψη γνώσεων και κατανόησης, γραφειοκρατία, άλυτα διαπλεκόμενα συμφέροντα, ανισορροπίες ισχύος, έλλειψη επικοινωνίας/διαφάνειας κλπ.

9.7.3 Οι ευκαιρίες αφορούν σε: εργοδότηση, οικονομική δραστηριότητα και ανάπτυξη, περιβαλλοντική παιδεία, βελτιωμένους ρόλους στη λήψη αποφάσεων, επιπρόσθετη ενημέρωση και γνώσεις, προστασία και προώθηση των τοπικών πολιτισμικών παραδόσεων και άλλες ευκαιρίες σε άλλα επί μέρους σχέδια.

9.8 Προσδοκίες

9.8.1 Η γενικότερη προσδοκία είναι η διατήρηση καλών σχέσεων και η επίτευξη κατά το δυνατό συναίνεσης μεταξύ των φορέων ώστε να διευκολυνθεί η προετοιμασία και εφαρμογή του σχεδίου διαχείρισης και η επίτευξη των σκοπών του.

10. ΤΟΠΙΟ

10.1 Εισαγωγή και σκοποί

10.1.1 Ο κύριος σκοπός είναι η περιγραφή και ιεράρχηση των στοιχείων που αφορούν στο τοπίο και η αξιολόγηση και διαχείριση υφιστάμενων και πιθανών οπτικών επιδράσεων.

10.2 Αξία τοπίου – Πολιτική και ανάδειξη

10.2.1 Δεν φαίνεται να υπάρχει καμία δομή για ανάδειξη του τοπίου στις Βρετανικές Βάσεις ή την Κυπριακή Δημοκρατία εκτός από ορισμένες πρόνοιες στη νομοθεσία, όπως είναι ο νόμος περί Αρχαιοτήτων, Πολεοδομίας κλπ, αλλά απαιτείται περαιτέρω έρευνα προς επιβεβαίωση της κατάστασης. Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση περί Τοπίου θα πρέπει ιδιαιτέρως να ληφθεί υπόψη.

10.3 Θετικά οπτικά στοιχεία

10.3.1 Περιλαμβάνει περιγραφή του ορατού περιβάλλοντος, οπτικών ζωνών και των βασικών σημείων όρασης/παρατήρησης, νυκτερινών όψεων και οπτικών αποδεκτών.

10.4 Χαρακτήρας τοπίου

10.4.1 Η χερσόνησος χωρίζεται σε επτά περιφέρειες και είδη τοπίου: Αλυκή και επίπεδες περιοχές γύρω από αυτήν, Λιβάδι Ακρωτηρίου, καλλιέργειες εσπεριδοειδών, περιοχή Μερά Ακρωτηρίου και θάμβωνες, περιοχή εγκατάστασης κεραιών και Αεροπορική Βάση Ακρωτηρίου.

10.5 Απειλές και ευκαιρίες

10.5.1 Περιλαμβάνει αυξανόμενες παραβιάσεις τοπίου και οπτική ρύπανση, ανάπτυξη, δραστηριότητες κλπ.

10.6 Προσδοκίες

10.6.1 Η γενικότερη προσδοκία είναι η προστασία, διατήρηση και ενίσχυση του χαρακτήρα και της αξίας του τοπίου της χερσονήσου.

11. ΥΔΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ

11.1 Δεν έχει ακόμη εκπονηθεί ένα πρώτο διάγραμμα του επί μέρους αυτού σχεδίου. Ωστόσο, έχουν εντοπιστεί τα ακόλουθα ζητήματα:

- a. Προετοιμασία μοντέλου της υδρολογίας/υδρογεωλογίας της χερσονήσου (και των ευρύτερων περιοχών που αφορούν σε σημαντικούς φορείς).
- b. Ανάγκη σύνδεσης της υδρολογίας με βιολογικές και οικολογικές απαιτήσεις σημαντικών περιβαλλοντικών στοιχείων.

- c. Άμεσα προβλήματα που θα πρέπει να εξεταστούν όπως η συνεχιζόμενη πλημμύρα του Λιβαδιού Ακρωτηρίου.

11.2 Προσδοκίες

11.2.1 Η γενικότερη προσδοκία του επί μέρους αυτού σχεδίου είναι η διατήρηση/βελτίωση του υδρολογικού/υδρογεωλογικού καθεστώτος της χερσονήσου σε μια ευνοϊκή, αειφόρο κατάσταση, που να υποστηρίζει τα σχετικά περιβαλλοντικά και άλλα σημαντικά στοιχεία.

12. ΧΡΗΣΗ ΓΗΣ ΓΙΑ ΜΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

12.1 Εισαγωγή

12.2 Σημερινή και μελλοντική χρήση

12.3 Ιδιοκτησία και εκμίσθωση γης

12.3.1 Η γη στην περιοχή της Χερσονήσου του Ακρωτηρίου περιλαμβάνει ιδιοκτησία του Υπουργείου Άμυνας της Βρετανίας και του BBC (BEMRS), τη περιοχή Μερρά Ακρωτηρίου και Μερρά Ζακακιού, Δασική γη (και δασική γη που υπόκειται σε δικαιώματα των κατοίκων του Ακρωτηρίου), την Αλυκή Ακρωτηρίου, ιδιωτική γη, Εκκλησιαστική γη, Χαλίτικη και άλλη γη που ανήκει στις Βρετανικές Βάσεις.

12.4 Νομοθεσία, πολιτική και διαχωρισμός ζωνών

12.4.1 Περιλαμβάνει διοικητικά σύνορα, την πολιτική των Βρετανικών Βάσεων που διέπει τη μη στρατιωτική ανάπτυξη, την περιβαλλοντική πολιτική των Βρετανικών Βάσεων, την περιοχή Ramsar Ακρωτηρίου, την κατοικημένη περιοχή του χωριού Ακρωτηρίου, τη ζώνη προστασίας των ακτών, τις ζώνες σχεδιασμού/ανάπτυξης γης της Κυπριακής Δημοκρατίας, την απαγορευμένη περιοχή πτήσεων Ακρωτηρίου, το καθεστώς της γης Μερά Ακρωτηρίου και Ζακακιού, τα δικαιώματα των κατοίκων του Ακρωτηρίου σε δασική γη, τους αρχαιολογικούς χώρους, την ελεγχόμενη περιοχή Ακρωτηρίου σύμφωνα με τη Νομοθεσία περί Ειδικών Μέτρων Υδατοπρομήθειας, τον κατάλογο με την υπάρχουσα και επικείμενη σχετική νομοθεσία των Βάσεων, διεθνείς και άλλες συμβάσεις κλπ. Περιλαμβάνει επίσης δεσμεύσεις της Διοίκησης των Βρετανικών Βάσεων για μελλοντική χρήση γης.

12.5 Υποδομή

12.5.1 Περιλαμβάνει συστήματα άρδευσης, πηγάδια/γεωτρήσεις, δεξαμενές, αρδευτικά τμήματα, παροχή νερού για οικιακή χρήση, σχέδια αναδασμού, οδικό και άλλο δίκτυο πρόσβασης, παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, επικοινωνιακό δίκτυο, αποχετεύσεις, σχέδια εναπόθεσης απορριμμάτων, λιμάνια, τροφοδοσία καυσίμων κλπ.

12.6 Σημερινή χρήση και κατάσταση γης

12.6.1 Περιλαμβάνει την ανέγερση κατοικιών εντός και στα βόρεια της χερσονήσου, τη διαχείριση της δασικής γης, γεωργία και κτηνοτροφία, τη συλλογή φυσικών πόρων, μελισσοκομία, κυνήγι και αλιεία, τις αθλητικές δραστηριότητες, την περιοχή συλλογής απορριμμάτων Ακρωτηρίου, τους αποθηκευτικούς χώρους, το καταφύγιο γάτων, τη χρήση των αρχαιολογικών χώρων, τις δραστηριότητες αναψυχής, τα εστιατόρια, το Λιμάνι Λεμεσού, τον αγωγό του έργου της Οδού Μίλτωνος, την έρευνα/παρακολούθηση/μελέτη, τους χώρους στάθμευσης κλπ.

12.7 Πιθανή μελλοντική χρήση και κατάσταση γης

12.7.1 Περιλαμβάνει την περιοχή ανάπτυξης των γηπέδων γκολφ βόρεια της Αλυκής, την αναθεώρηση των οικοδομικών και άλλων ζωνών ανάπτυξης, την πολιτική που αφορά σε μεμονωμένες κατοικίες τη 2^η φάση του Σχεδίου Αναδασμού Γης στο Ακρωτήρι, την προτεινόμενη ανάπτυξη της περιοχής επίχωσης νότια του Λιμένος Λεμεσού, τις απορριφθείσες/εκκρεμούσες αιτήσεις για ανάπτυξη και άλλες δραστηριότητες κλπ.

12.8 Προηγούμενη χρήση και κατάσταση γης

12.8.1 Περιλαμβάνει τις αποξηραμένες ελώδεις περιοχές για αγροτικούς και άλλους σκοπούς, λατόμευση, πτήση αεροσκαφών αναψυχής (micro-lights), αλιεία/κυνήγι, και διαφορετικές περιοχές, χρήσεις και δραστηριότητες από αυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 12.6.1.

12.9 Απειλές και ευκαιρίες

12.9.1 Περιλαμβάνει εκτίμηση της σημερινής και πιθανής μελλοντικής επίδρασης όλων των πιο πάνω δραστηριοτήτων στη προστασία και διατήρηση της φύσης και σε άλλα συμφέροντα.

12.10 Προσδοκίες

12.10.1 Η γενικότερη προσδοκία είναι η αειφόρος υφιστάμενη και μελλοντική χρήση της γης που να συνάδει με τους σκοπούς των άλλων επί μέρους σχεδίων.